

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Проект BG161PO001/3.3-01/2008/001-11

"Комуникационна кампания за насърчаване на вътрешния туризъм в Република България"

www.tourism.government.bg

брой 78/юни 2015

СРЕЩА НА СТРАНИТЕ ОТ ДУНАВСКИЯ РЕГИОН ЗА ОБСЪЖДАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ НА 8 ЮНИ В СОФИЯ

На 8 юни 2015 г. в София ще се състои **форумът „Среща на страните от Дунавския регион. Устойчив туризъм чрез сътрудничество с европейските фондове и инвестиции“**. Срещата се провежда по инициатива на Министерството на туризма и в нея ще участват г-н Талеб Рифай, генерален секретар на Световната организация по туризъм, г-н Валтер Дефаа, генерален директор на ГД „Регионална и градска политика“ на ЕК, г-н Даниел Кайеха, генерален директор на ГД „Вътрешен пазар, предприемаче-

ство и малки и средни предприятия“ към ЕК, представители на министерства на страните от Дунавския регион, техните администрации, кметове, научни общности, както и високопоставени лица от международни организации в сферата на туризма. Форумът ще започне в 9:30 ч. в Централния военен клуб в столицата.

Основните теми, които ще се обсъждат по време на срещата, са свързани с развитието на транс-национални туристически продукти, финансирането на инвестиции в сферата, устойчивото

развитие на туристическите дестинации и разширяването на сътрудничеството и стимулирането на инвестиции в областта на туризма. По време на срещата ще бъде подписано и „Писмо за ангажимент със Световната организация по туризъм за създаване на мрежа от обсерватории за устойчив туризъм“.

Всеки, който желае да участва във форума, може да заяви участието си на e-mail s.stoynev@tourism.government.bg или на тел. 02 90 46 824.

50

**МАЛКО
ПОЗНАТИ**

ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТА В БЪЛГАРИЯ

СЕЛО БРЪШЛЯН, ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО

Село Бръшлян е сгушено в сърцето на Странджа – в кит-на котловина с вековни дъбови и букови гори, обрасли с повет и бръшлян. В околностите му се намират митичните поляни с росен – лечебно растение, за което се носи поверието, че има чудодейна сила в определено време от годината. Селото се намира на 14 км от Малко Търново и на 64 км от Бургас, на 320 м надморска височина. Официално населението му се състои от около 70 души.

През 1982 г. село Бръшлян получава статут на архитектурен и исторически резерват и 76 от къщите му са обявени за архитектурни паметници на културата. Най-старата запа-

зена къща, която и до днес се обитава, е строена през XVII в.

Бръшлян е идеална дестинация както за едномеденна разходка (в случай че сте на почивка по южното Черноморие), така и за по-дълготраен престой. Това е идеалното място за почивка, далеч от шума и суетата на пренаселените морски курорти. Маркирани туристически пътеки ще отвеждат туристите до едни от най-красивите кътчета в околностите на селото – до вековни дървета, параклиси, долмени, могилини некрополи и находища на редки растения като дивите орхидеи в местността Гогово.

Продължава на стр. 2

50

МАЛКО
ПОЗНАТИ

ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТА В БЪЛГАРИЯ

СЕЛО БРЪШЛЯН, ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО

Продължава от стр. 1

В местностите Двата вриса, Борилото, Кобареловата воденица и Св. Пантелеймон са изградени заслони, които предлагат чудесна възможност за пълноценен отдих сред природата.

На 8 – 9 август жителите на селото отбелязват най-тачания празник Ако съдбата ви отведе в Бръшлян на 8 – 9 август, ще можете да съпреживеете заедно с местните хора най-тачения от тях празник – на патрона на селото, Св. Пантелеймон.

дейно участие в Хетерията (Гръцкото националноосвободително движение) от 1821 г. През селото минава и Васил Левски – къщата, в която е нощувал, е запазена и днес. Оттук започва и т.нар. Сърмашиска завера, която предшества Преображенското въстание.

За автентичната странджанска архитектура се знае, че първите постройки са били т.нар. „земълни“ (двуделни) къщи. Те са едноетажни, без под и с изключително простото и бедно излъчване – за да не бъдат забелязани от

Селото има дълга история, която започва през XVII в., когато жителите на три махали – Юртет, Селище и Живак (тракийското му име е Кикон и според древна легенда в него е роден певецът Орфей) – се заселват в долната, най-старата част на поселището, и наричат новото село Сърмашик. То се споменава в османски данъчни регистри от втората половина на XVII в., а през XIX в. е голям животновъден център. До 1934 г. днешен Бръшлян носи името Сърмашик и под това име е възпят в химна на Странджа „Ясен месец веч изгрява“.

Гордите и непокорни странджалии от Сърмашик вземат

бродещите по тези земи разбойници. Повечето къщи нямат дори прозорци, а единствен източник на свеж въздух и светлина са вратите. Пример за такъв тип къща е Куртовата къща.

През XIX в. външният вид на къщите се променя – строят се на два етажа с външно стълбище, като първият етаж е изграден от камъни и греди, а вторият – изцяло от дърво. Прави впечатление обаче, че и тогава се запазва скромният и изчистен външен вид на къщите от миналото.

Продължава на стр. 3

50

МАЛКО
ПОЗНАТИ

ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТА В БЪЛГАРИЯ

СЕЛО БРЪШЛЯН, ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО

Продължава от стр. 2

Типичен представител на строителството от този период е Балювата къща, в която през 1903 г. падат първите жертви на Илинденско-Преображенското въстание, а днес в двора ѝ се организират импровизирани седенки.

Една от най-забележителните сгради в Бръшлян е **църквата „Свети Димитър“**, построена в края на XVII в. на мястото на древно тракийско светилище, за което се предполага, че е било посветено на бога на виното и плодородието Дионис. „Свети Димитър“ е вкопана в земята, а в миналото е била оградена с висок каменен зид. В амвона на църквата е вграден мраморен жертвеник на Зевс-Дионис с надпис на старогръцки. Камбаната на храма е от първата половина на XIX в. и е излята в град Ярославл, Русия. През 1975 г. църквата е обявена за паметник на културата, а през 1982 г. – за архитектурен паметник с национално значение. Откритото преддверие (нартика) с помещение за килийно училище са пристроени около 1870 г.

В амвона на църквата е вграден мраморен жертвеник на Зевс-Дионис с посвещение на старогръцки език:

Килийното училище се помещава в пристройката към църквата „Св. Димитър“. Основано е през 1871 г., след като България получава църковна независимост. В първите години от съществуването му в него са се обучавали само 12 – 13-годишни момчета, които са овладявали българското четмо и писмо и са пригласяли на свещеника по време на църковните служби. Днес малката стая е реставрирана в първоначалния си вид – тогава децата не са седели на чинове, а върху кожи на земята, и вместо на черна дъска, са пишели с пръчици върху восъчни плочки.

Етнографската къща – музей в селото се помещава в 150-годишна сграда, запазена в автентичния си вид както отвън, така и по отношение на вътрешната уредба на помещенията. По своята архитектура тя представлява възрожденска двуетажна къща с каменно приземие и дървен етаж. Музеят дава представа за особеностите на бита и занаятите в Бръшлян от втората половина на XIX в. до първата половина на XX в. В голямата стая на втория жилищен етаж се намира типичното огнище, изградено от камък към стената (баджа). В миналото приземният етаж (дам) е служел за обор на домашните животни. Днес той е превърнат в стая на занаятите, в която всеки посетител може да види автентичен стан и сам да се опита да тъче.

Балювата къща е архитектурен и исторически паметник. Построена е през XIX в. Планът на къщата е типичен за странджанската жилищна архитектура. Приземният етаж е от ломен камък с два дървени пояса. Вторият жилищен етаж е изцяло от дърво. Към него водят две дървени стълби – едната е разположена на късата страна към пруста, а втората е разположена от дългата страна и води към задните сервизни помещения.

Селскостопанският музей на традиционното земеделие е посветен на традиционното земеделие от епохата на Възраждането. Под специално изграден навес и в

целия двор са изложени стари земеделски инструменти, използвани от странджанци в миналото: диканя (подобен на шейна инструмент за вършеене), каменна мелница за жито, паламарка (дървен уред, който се нахлузва на пръстите на ръката при жътва), палешник (плоско заострено желязо, което се закрепвало полегато в края на ралницата, за да разрязва почвата), уреди за обработка на лен и коноп, дори малък пчелин. Тук туристите могат да чуят думи като „халомер“, „мёница“ или „бурило“ и ще разберат на място как изглеждат и за какво са служели.

Параклисът „Св. Пантелеймон“ се намира на 1 км южно от Бръшлян, покрай приток на река Катун. Възстановен е изцяло през 1996 г. Аязмото към него е много популярно, тъй като се вярва, че има лечебни свойства. И днес вековните дървета край параклиса впечатляват посетителите.

До параклиса е изграден кът за отдих – заслон с маси, пейки и огнище.

Параклисът „Св. Петка“ се намира на около 2 км на изток от село Бръшлян. До параклиса се стига по маркирана туристическа пътека, която започва от селото и води към местността Въжиево. Света Петка се почита в този район като лечителка, поради което на извора до параклиса се приписват лечебни свойства. За особено ценна обаче се смята не водата, а жълтата кал. Вярата, че лекува екземи, привлича хора от цяла Югоизточна България. На празника на светицата през юни хората се събират тук и приготвят курбан за здраве. Вярват, че аязмото си има свое животно покровител – златно смокче, дълго „колкото една педя“.

Параклисът „Св. Марина“ се намира в източния край на селото. В Странджа параклисите, посветени на света Марина, традиционно се строят до пещери или скални ниши. Параклисът в Бръшлян обаче е по-различен, за да се впише в най-старата легенда, свързана с основаването на селището: „В далечни времена, когато на това място още нямало селище, границите му трябвало да се очертаят с особен обряд. Точно по време на пълнолуние, от залез слънце до първи петли, двама братя близнаци трябвало да заорат кръг с рало, теглено от два вола близнаци. Първите петли пропели, а братята не успели да затворят кръга. Затова издигнали върху незаораното място параклис и го нарекли „Св. Лефтера“ (според легендата св. Марина е лефтера, т.е. мома). И до днес бръшлянци го наричат „Малката църквичка“.

ЗА КОНТАКТИ:

Туристически информационен център –
Малко Търново

Тел: +359 5952 30 17

e-mail: tic_mtarnovo@mail.bg